
Nuorten asunnottomuuden ilmiö Keski-Suomessa nuorten parissa työskentelevien näkökulmasta

Opinnäytetyö AMK,
Jenna Oksanen

JYVÄSKYLÄ

GRADIA

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

*"Asunnottomuus on olosuhde eikä ominaisuus,
joka voi koskettaa meitä ketä tahansa" (Tuuteri 2019, 45).*

Tavoitteet

Opinnäytetyön tavoitteena oli kuvata 18-29-vuotiaiden nuorten asunnottomuuden ilmiötä Keski-Suomessa nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten näkökulmasta ja selvittää heidän näkemyksiään siitä, kuinka nuorten asunnottomuutta voitaisiin ennaltaehkäistä ja vähentää.

Opinnäytetyöllä pyrittiin vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1

Millaisena nuorten asunnottomuuden ilmiö näyttäytyy nuorten parissa työskentelevien näkökulmasta?

2

Miten nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten mielestä nuorten asunnottomuutta voitaisiin ehkäistä ja vähentää?

Toteutus

- Opinnäytetyö toteutettiin laadullisena tutkimuksena.
- Tutkimusaineistoa varten haastateltiin 11 nuorten parissa työskentelevää ammattilaista kymmenestä eri kunnasta ja kaupungista ympäri Keski-Suomen, joilla oli työnsä kautta tietoa nuorten asunnottomuuden ilmiöstä.

Tulokset-

nuorten asunnottomuuden ilmiö

- Nuorten asunnottomuudesta voidaan puhua piiloasunnottomuutena, sillä tilastot eivät anna todenmukaista kuvaa asunnottomien nuorten määrästä.
- Nuorille asunnottomille tyypillistä on kavereiden sohvalla majailu. Nuorella saattaa olla virallinen osoite, missä hän ei todellisuudessa kuitenkaan ole.
- Nuorten asunnottomuus on kasvava ilmiö, jonka esiintyvyydessä on Keski-Suomen alueella huomattavia eroja sen keskittyessä lähinnä suurempiin kaupunkeihin.
- Keski-Suomen pienemmissä kunnissa ilmiötä ei juurikaan tunnistettu ajankohtaisesti. Syinä tälle nousi mm. hyvä asuntotarjonta, avun saannin helppous sekä se, että pienempien paikkakuntien asunnottomat nuoret saattavat oleilla isommissa kaupungeissa, kuten Jyväskylässä.

Tulokset-

nuorten asunnottomuuden ilmiö

- Nuorten asunnottomuus on yleensä tilapäistä eli noin viikoista kuukausiin. Keski-Suomessa on kuitenkin myös nuoria, jotka täyttävät pitkäaikaisasunnottoman määritelmän.
- Ilmiö on monimuotoinen, eikä asunnottomuuden taustalla olevat tekijät ole yksiselitteisiä. Usein ongelmat ovat kasaantuneet monella elämän osa-alueella.
- Huomattavina riskitekijöinä nuorten asunnottomuudelle voidaan kuitenkin tunnistaa mielenterveys- ja päihdeongelmat sekä niiden mukana tulevat lieveilmiöt, kuten elämän- ja taloudenhallinnan haasteet.
- Haastateltavat nostivat esiin mahdollisina riskitekijöinä myös mm. kouluttamattomuus, työttömyys, tukiverkoston puute, itsenäisen elämän tuomat haasteet, lastensuojelutausta ja tarvittavien palveluiden puute.

"Kaikilla ei ole sitä ihmistä siinä, joka auttaisi. Sekin on ollut karua huomata, että kaikilla ei vanhemmat auta. Sitten ollaan aika yksin. Ethän sää välttämättä tiedä edes, mistä sää hakisit apua." (K7K43)

Tulokset-

ennaltaehkäisy ja vähentäminen

- Nuorten asunnottomuuden ehkäisyssä avain asemassa on varhainen puuttuminen, nopea reagointi sekä riskien tunnistaminen riittävän varhaisessa vaiheessa.
- Ilmi tuli nuorille suunnatun tuetun asumisen tarve, jossa työntekijät jalkautuisivat nuorten arkeen -> myös päihteet salliva.
- Useampi haastateltava painotti asumisneuvonnan tärkeyttä ja siihen toivottiin lisää resursseja.

Tulokset-

ennaltaehkäisy ja vähentäminen

- Tarpeena aineistosta nousi vapaaehtoisuuteen perustuva ja nuorille suunnattu palvelu, johon esimerkiksi asunnottomat nuoret voisi mennä turvallisesti yöksi -> myös päihtyneenä.
- Haastateltavat toivat esiin, että esimerkiksi nykyiset (mm. ensisuoja, selviämisasema) palvelut eivät ole nuorille soveltuvia.

"Se olisi nuorille, nuorilähtöistä ja siellä olisi asiaan perehtyneitä ihmisiä töissä. Sieltä olisi heti jatko-ohjaus eteenpäin. Nuori saisi yhdeltä luukulta kaiken, vaikka keskellä yötä. Tietäisi, että huomenna lähtee asiat rullaamaan." (K5K41)

Johtopäätökset

- Moni nuori tarvitsee kotiin jalkautuvaa työtä asumisen onnistumiseen ja siihen liittyvien taitojen harjoitteluun.
- Asunnottomille nuorille tulisi tarjota moniammatillista tukea, jonka ytimenä toimii nuoren yksilölliset tarpeet
- Mielensterveys- ja päihdepalveluiden tulisi olla helpommin saatavilla ja kulkea käsi kädessä, eikä sulkea toisiaan pois.
- Turvallisen yöpaikan takaaminen sitä vaille oleville nuorille olisi ensiarvoisen tärkeää.
- Opinnäytetyön tulokset puoltavat selvitystä Suomen Punaisen Ristin Nuorten turvatalon tarpeesta.
- Ennaltaehkäisyn tulisi tapahtua kaikilla työkentillä. Tärkeää olisikin, että jokainen nuorten parissa työskentelevä ammattilainen tunnistaisi ilmiön.

"Nuorten asunnottomuuden ilmiö Keski-Suomessa nuorten parissa työskentelevien näkökulmasta"
<https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2022060916949>

JYVÄSKYLÄ

GRADIA

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

